

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

**PROGRAM POMOĆI U IZRAVNOJ PRODAJI POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA
PUTEM SAMOPOSLUŽNIH UREĐAJA U PROCESU FISKALIZACIJE**

Zagreb, siječanj 2021. godine

1. UVOD

Pravilnikom o registraciji i odobravanju objekata te o registraciji subjekata u poslovanju s hranom („Narodne novine“, 123/19) propisano je da uređaj putem kojih se prodaje hrana životinjskog i biljnog podrijetla iz primarne proizvodnje (mljekomati, jajomati i ostali) imaju obvezu biti odobreni i evidentirani u odgovarajući upisnik.

Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12, 115/16, 106/18 i 121/19) te Pravilnikom o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, 146/12, 46/17 i 70/20) uveden je obavezan postupak fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja koji započinje s primjenom od 1. siječnja 2021. godine, a krajnji rok za usklađivanje je 31. siječnja 2021. godine.

Prema odredbama propisa o fiskalizaciji samoposlužnim uređajem smatra se automatizirani uređaj putem kojeg se obavlja neposredna prodaja robe ili usluge na način da se umetne u za to predviđeni otvor na uređaju sredstvo koje se smatra gotovinom pri čemu u naplati robe ili usluge ne sudjeluje osoba odnosno pri čemu ne posreduje u prodaji.

Trend izravne prodaje poljoprivredno - prehrambenih proizvoda obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva putem samoposlužnih uređaja u Republici Hrvatskoj prisutan je već dugi niz godina, a započeo je u mljekarskom sektoru, te se nastavio i u drugim poljoprivrednim sektorima.

Samoposlužni uređaji s domaćim poljoprivredno – prehrambenim proizvodima dobar su lanac prodaje i za proizvođača i za krajnjeg potrošača u kratkom lancu opskrbe, koji imaju i ekonomsku i ekološku korist. Proizvođaču omogućuje izravan plasman proizvoda, bolju cijenu, a krajnjem potrošaču domaći svježi proizvod dostupan od 0 – 24 sata. Važnost ovakvog načina prodaje najviše je došao do izražaja u vrijeme izvanrednih okolnosti poslovanja uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19.

Svrha uvođenja navedenih zakonskih novina od strane stručnog nositelja izrade propisa Ministarstva financija, Porezne uprave, je stvaranje izdašnjeg, pravednijeg i konkurentnijeg poreznog sustava te podizanje fiskalne discipline, što izaziva probleme kod dijela poljoprivrednika radi generiranja otežanih tehničkih i financijskih uvjeta poslovanja. Iz tog razloga, a u cilju zadržavanja samoposlužnih uređaja i pomoći poljoprivrednicima u prilagodbi uvođenja samoposlužnih uređaja u sustav fiskalizacije, potrebno je sufinancirati njihovu prilagodbu u svrhu zadržavanja, a kao dio kratkog lanca prodaje domaćih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

2. PRAVNA OSNOVA

Program pomoći u izravnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda putem samoposlužnih uređaja u procesu fiskalizacije (u daljnjem tekstu: Program) donosi se na temelju članka 39. Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, broj 118/18, 42/20 i 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Potpora iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 352/1, 24.12.2013.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (SL L 215/3, 7.7.2020.).

3. TRAJANJE PROGRAMA

Program se provodi u periodu od dana donošenja do 31. ožujka 2021. godine.

4. STANJE I CILJ PROGRAMA

Na globalnoj razini je sve izraženiji trend u kojem potrošači sve veću pozornost poklanjaju informacijama o porijeklu i kvaliteti hrane. Hrana lokalnih proizvođača općenito omogućava potrošačima svježiju i kvalitetniju hranu, a što je i u skladu sa smjernicama strategije "Od polja do stola".

Europska unija, kroz mjere zajedničke poljoprivredne politike, kontinuirano potiče prodaju proizvoda u sustavima kratkih lanaca opskrbe. Na taj način ostvaruje se veća profitabilnost proizvodnje primarnih proizvođača, jer se u kratkom lancu prodaje isključuju brojni posrednici u preradi i distribuciji proizvoda. Kupovinom proizvoda kroz kratki lanac prodaje potrošači su sigurniji u svježinu i kvalitetu proizvoda koji kupuju, a vrlo često žele biti i upoznati i s načinom proizvodnje i prerade.

U Republici Hrvatskoj je izravna prodaja iznimno značajan način plasmana poljoprivrednih proizvoda za mnoga poljoprivredna gospodarstva, jer na taj način ostvaruju dodatni profit, kojim se omogućava veće ulaganje u proizvodnju, što u konačnici donosi i veću kvalitetu proizvoda. Ovakvim izravnim načinom prodaje doprinosi se značajnom razvoju poljoprivrede, opstanku malih poljoprivrednih gospodarstava, razvitku seoskog prostora te u konačnici pozitivnom učinku na ukupno nacionalno gospodarstvo.

Na temelju podataka iz Upisnika registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, kojeg vodi Ministarstvo poljoprivrede, odobren je rad 108 samoposlužnih uređaja za prodaju prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla (mlijeko, jaja, med) i određen broj samoposlužnih uređaja za prodaju proizvoda biljnog podrijetla (ulje).

Uvođenje samoposlužnih uređaja u sustav fiskalizacije od proizvođača i prerađivača, iziskuje dodatna ulaganja u prilagodbu, ali predstavlja trajnu stavku troška u daljnjem poslovanju. Posljedica neprilagodbe samoposlužnih uređaja zakonskim regulativama fiskalizacije rezultirat će otežanim poslovanjem poljoprivrednih proizvođača i prerađivača hrane, a što poništava napore i ulaganja uložene u stvaranje novih i održavanje postojećih kratkih lanaca prodaje.

Cilj ovoga Programa je omogućiti financijsku pomoć poljoprivrednicima, vlasnicima registriranih i odobrenih samoposlužnih uređaja za prodaju hrane životinjskog i biljnog podrijetla u procesu fiskalizacije i to u dijelu troška nadogradnje samoposlužnog uređaja s uređajem i računalnim programom za fiskalizaciju, koji omogućavaju razmjenu podataka s Ministarstvom financija - Poreznom upravom.

5. KORISNICI POTPORA I PROVEDBA PROGRAMA

Korisnik ovoga Programa je poljoprivrednik u smislu članka 3. stavka 1. točke a. Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, br. 118/18, 42/20 i 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) upisan u Upisnik poljoprivrednika, čiji su samoposlužni uređaji odobreni i upisani od strane nadležnog tijela u odgovarajući Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla („Narodne novine“ broj: 123/19) i za biljne proizvode u Upisnik

subjekata i objekata u poslovanju hranom, kojeg vodi Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju obavlja administrativnu obradu zahtjeva za potporu, kontrolu na terenu te isplatu potpore.

6. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Sredstva potpore na temelju ovoga Programa osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske, na stavci K821074 "Programi državnih i deminimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede", u ukupnom iznosu od 500.000,00 kuna (slovima: petstotisuća kuna). Najviši iznos potpore koji se može dodijeliti na temelju ovoga Programa po samoposlužnom uređaju je 5.000,00 kuna (slovima: pettisuća kuna) .

U slučaju da se utvrdi da ukupni zatraženi iznos potpore na temelju ovoga Programa premašuje iznos novčanih sredstava utvrđenih Odlukom, isplata će se vršiti na način da će se svim korisnicima, koji su ostvarili pravo na temelju ovoga Programa, proporcionalno umanjiti iznos potpore, uzimajući u obzir raspoloživi iznos.